

Buddhalaista meditaatiota ja filosofiaa

osa 7: Arvokas ihmiselämä

Kagyü Samye Dzong
Finland
samye.fi

Arvokas ihmiselämä, sen vapaudet ja edut

Kahdeksan vapautta

Kun meillä on kahdeksan vapautta,
olemme vapaita **kahdeksasta epäsuotuisasta olosuhteesta**.

Sinä, joka et ole syntynyt mihinkään kahdeksasta epäsuotuisasta tilasta, omaat kahdeksan erilaista mahdollisuutta.

On kahdeksan epäsuotuisaa olemassaolon tilaa, joissa olennot kärsivät seuraavilla tavoilla:

1. Helvettiolennot kärsivät kuumuudesta ja kylmästä ilman pienintäkään taukoa. Ensimmäinen perustavanlaatuisista mahdottomista tilanteista harjoituksen kannalta on siis syntyä helveteissä, joissa on jatkuvasti äärimmäisen kuumuuden tai kylmyyden kiduttama niin, ettei voi odottaa voivansa harjoittaa tai tehdä mitään.
2. Nälkä ja jano piinaavat nälkäisiä henkiä. Toinen mahdottomuus on syntyä ahneena henkenä. Kauhea nälkiintyminen ja jano kiduttavat jatkuvasti.
3. Eläimet ovat hämmentyneitä, eivätkä kykene mihinkään ilman syvällistä ymmärrystä ja tietoa. Syntymä eläimeksi on sellainen, jossa vaivaa mielen tylsyytys ja niin vankka

tietämättömyys, ettei sitä voi auttaa. Nämä kolme ensimmäistä mahdottomuutta liittyvät syntymiseen samsaran alempiin tiloihin.

4. Jos syntyy sellaiseen maahan, sellaisten ihmisten pariin, joilla ei ole mitään uskontoa, dharmaa, ei voi tehdä dharmaharjoitusta. Yleensä ihmiset näissä ns. rajamaissa eivät ole kovin älykkäitä, eivätkä kykene sellaiseen pitkäaikaiseen ponnistukseen, mikä henkiseen harjoitukseen tarvitaan.
5. Pitkäikäiset halun maailman, muodon maailman ja muodottoman maailman jumalat ovat kiintyneitä maallisiin nautintoihin ja samadhiin, eivätkä kiinnostu dharmasta. Lyhyellä tähtäyksellä heillä on paljon nautintoja, mutta he viehtyvät niistä siinä määrin, että unohtavat kaiken muun. Se tekee harjoituksen heille mahdottomaksi ja myöhemmin he vaipuvat takaisin kärsimykseen löytämättä todellista onnea.
6. Harhaoppisilla ja niillä, jotka tuntevat vastenmielisyyttä henkisiä opetuksia kohtaan, on vääristynyt näkemys. Vaikka sinulla olisi monia hyviä olosuhteita harjoituksen kannalta, jos sinulla on väriä näkemyksiä, ei ole mitenkään mahdollista aloittaa dharmaharjoitusta.
7. Heille, jotka ovat syntyneet pimeällä aikakaudella, jonka aikana yhtään buddhaa ei ilmesty, eikä Kallisarvoisten Jalokivien hyvistä ominaisuuksista ollenkaan puhuta, maailma on ankea paikka. Seitsemäs näistä mahdottomuuksista on syntyä aikana, jolloin maailma on ilman buddhaa. Ellei ole buddhaa, ei ole dharmaa. Se on seitsemäs mahdoton tilanne.
8. He, jotka eivät ymmärrä kieltä, eivät käännä ajatuksiaan dharmaan. Kahdeksas mahdoton tilanne on syntyä fyysisesti tai psyykkisesti tilassa, missä ei voi ajatella dharmaa tai sen harjoittamista, ja vaikka motivaatio olisikin, ei pysty ymmärtämään, miten toimia.

Yksikään näistä olennoista ei ole tarpeeksi onnekas harjoittamaan dharmaa. Heitä kaikkia vaivaa menneiden tekojen taakka, ja tätä vapaa-ajan ja mahdollisuuksien puute juuri tarkoittaa.

Sinä, joka et ole syntynyt mihinkään noista kahdeksasta epäsuotuisasta tilasta, omaat kahdeksan erilaista mahdollisuutta. Mutta vaikka oletkin hankkinut ihmiskehon, joka kykenee dharman harjoittamiseen, jotta harjoituksesi olisi tehokasta, sinun tulee lisäksi olla vapaa **16 epäsuotuisasta olosuhteesta:**

A. Kahdeksan epäsuotuisaa olosuhdetta perustuu nykytilanteeseen (kahdeksan satunnaista olosuhdetta, jotka tekevät harjoituksesta mahdottoman):

- (1.) Koska viisi tunnemyrkkä ovat erittäin voimakkaita, yksilö on henkisesti häiriintynyt.
- (2.) Yksilö on turmelevien seuraalaisten vaikutuksen alla.
- (3.) Yksilö on väärin näkemysten vaikutuksen alla ja seuraa harhaanjohtavia harjoituksia.

- (4.) Yksilö äärimmäisen laiska.
- (5.) Aiempien huonojen tekojen tähden esteitä ilmestyy eteen nyt.
- (6.) Yksilö on riippuvainen muista, hänellä ei ole omaa vapaata tahtoa, hän joutuu muiden orjaksi tai palvelijaksi.
- (7.) Yksilö alkaa harjoittaa dharmaa muusta kuin uskonnollisesta syystä, kuten kuolemanpelosta tai ruoan ja vaatetuksen puutteesta, kuuluisuuden tai kunnian tähden.
- (8.) Yksilö harjoittaa dharmaa epärehellisesti voiton tai maineen vuoksi, saadakseen siitä ansiota tai hyötyä.

Nämä ovat kahdeksan perustavaa seikkaa, jotka merkitsevät harjoitusmahdollisuuden puuttumista.

B. Kahdeksan epäsuotuisaa olosuhdetta, joissa mieli on erillään dharmasta (kahdeksan mentaalista estettä):

1. (1.) Yksilöllä on suuri kiintymys omaa kehoaan, omaisuuttaan jne. kohtaan. Omaisuus kiehtoo kovin tai perhe ja ystävät vievät liikaa huomiota. Se on takertuvaa kiintymystä, joka saa lopettamaan harjoituksen.
- (2.) Koska hänen luonteensa on erittäin karkea, kaikki hänen tekonsa ovat ilkeitä, hän käyttäytyy niin huonosti, että taistelee opettajansa ja dharmaystäviensä kanssa, eikä voi tehdä harjoitusta.
- (3.) Selittipä opettaja miten paljon tahansa alempien ulottuvuuksien kurjuutta, hän ei ole peloissaan.
- (4.) Selittipä opettaja miten paljon tahansa vapautumisen suurta siunausta, hän ei usko siihen.
- (5.) Hän iloitsee luonnostaan huonoista teoista, taipuu niihin ja nauttii niistä.
- (6.) Hän on yhtä taipuvainen harjoittamaan dharmaa kuin koira syömään ruohoa.
- (7.) Hän rikkoo bodhisattva-valansa ja muut lupauksensa, eikä kadu sitä.
- (8.) Hän rikkoo pyhät sitoumuksensa gurulleen ja uskonnollisille kumppaneilleen, jättää asian silleen ja lopettaa harjoittamisen.

Jos nämä 16 epäsuotuisaa olosuhdetta olisivat vaikuttaneet sinuun, dharma ei olisi vaikuttanut. Et ole syntynyt alemmissa maailmoissa vaan ihmiseksi, iloitse siitä, että olet vapaa näistä epäsuotuisista olosuhteista. Opi, miten voit estää huonojen olosuhteiden muodostumisen tulevaisuudessa.

Kallisarvoisen ihmiselämän kymmenen siunausta

Viisi henkilökohtaista siunausta (viisi etua, jotka tulevat itseltämme)

- (1.) Olet saanut ihmiskehon, se on kahdeksan epäsuotuisan tilan vastakohta.
- (2.) Olet syntynyt maahan, johon buddhalaisuus on levinnyt.
- (3.) Voit ymmärtää mitä opetetaan.
- (4.) Olet opetusten piirissä ja sovellat niitä tekojesi tasolla.
- (5.) Luostat Kolmeen Jalokiveen oppainasi.

Ensinnäkin käsittelemme niitä viittä siunausta, jotka tulevat itseltämme. Meidän täytyy olla osa ihmiskuntaa, inhimillinen. Se on erittäin arvokasta, paras mahdollinen olemassaolon muoto, ihminen. Ihmiset voivat toimia monilla eri tavoilla, hyvillä ja pahoilla. Heillä on kyky toimia ja ajatella.

Toinen etu on se, että elämme ns. keskusvaltiossa. Se on sellainen paikka, missä Buddhan opetus on saatavilla. Kun syntyy maailmaan, voi syntyä sellaiseen paikkaan, missä dharmaa on tai sellaiseen, missä sitä ei ole. Jos syntyy sellaisessa paikassa, jossa dharmaa ei ole, ei ole mitään mahdollisuutta tietää dharman olemassaolosta. Ei tietenkään tiedä, että sitä täytyy harjoittaa, ei pysty harjoittamaan eikä tapaa opettajaa, joka auttaisi harjoituksessa.

Vaikka olisikin valmis harjoitukseen, jos olet syntynyt paikassa, missä dharmaa ei ole, mahdollisuus menee hukkaan, koska yksi myönteinen olosuhde puuttuu.

Kolmas edullinen olosuhde, jonka tarvitsemme, on se, että olemme täysissä ruumiin- ja sielunvoimissa. Epätäydellinen henkinen tila tarkoittaa sitä, että voi olla hyvin tyhmä, tylsistynyt tai jopa hullu. Sellaisessa mielentilassa oleva ei voi oikein toivoa harjoittavansa, ottavansa kiinni mahdollisuudesta harjoitukseen. Ruumiillisesti hyvin vakavat puutteet estävät harjoituksen myös.

Me olemme onnekkaita, kun noita puutteita ei ole. Mitä haluammekin harjoittaa, voimme niin tehdä. Mitä dharman puolta haluammekaan tutkia, voimme tehdä sen. Mikään Buddhan opetus ei ole saavuttamattomissamme, niin että emme voisi oppia ja mietiskellä. Näemme Buddhan muodon patsaissa kuvissa jne. Mitä sitten haluammekin tehdä dharman alueella, voimme tehdä sen, koska ruumiimme ja henkinen puoli ovat kunnossa. Se muodostaa kolmannen edun.

Neljäs itseltämme tuleva etu, joka tarvitaan, on se, että meidän ei tule turvautua äärimmäisiin keinoihin. Se tarkoittaa, ettei pidä tehdä dharman vastaisia tekoja. Joskus käy niin, että entisten elämien karman tähden tässä elämässä teemme jotain, mikä on ristiriidassa dharman kanssa. Joko meillä ei ole taipumusta dharmaharjoitukseen tai tekomme ovat suoraan sitä vastaan.

Jotkut ovat esimerkiksi metsästäjiä tai teurastajia, joiden täytyy tappaa eläimiä. Sellainen toiminta on dharman vastaista.

Toinen esimerkki on korkea-arvoinen asema, kuten maan hallituksen jäsen. Se näyttää hyvältä asemalta, mutta se on asema, jossa harjoitus voi olla vaikeaa, se ei kiinnosta eikä ole aikaa. Samoin on armeijan päälliköiden laita, heidän täytyy sotia ja tapella. Sellainen henkilö ei missään tapauksessa kiinnostu dharmasta, ja teot, joita hän tekee, ovat dharman vastaisia.

On siis monia elämäntilanteita, jotka ovat ristiriidassa dharmaan nähden. Siksi meillä on onnea, koska emme ole siinä tilanteessa. Rinpoche lainaa kohtaa tekstistä, missä kerrotaan intialaisen mestarin, Nagarjunan, toiveesta. Nagarjuna toivoi: "Rukoilen, että tulevaisuudessa en synny hyvin rikkaaseen perheeseen, enkä hyvin köyhään, vaan keskivertoperheeseen." Hän toivoi näin, koska rikkaan perheen jälkeläinen voi helposti joutua omaisuuden vangiksi; rahaan liittyy paljon työtä ja sitoumuksia. Ihanne siis on, ettei ole liian rikas, eikä liian köyhä. Se on neljäs etu.

Viides etu, joka tulee itseltämme - ja on hyvin myönteinen olosuhde - on se, että meillä on uskoa Kolmeen Jalokiveen, että meillä on toive harjoittaa Dharmaa. Se tarkoittaa, että haluamme seurata Buddhan jalanjalkia ja kuunnella dharmaopetusta. Haluamme seurata polkua.

Jos jollakulla on sellainen toive, se on erittäin onnekasta, koska on tuhansia ihmisiä, joille se ajatus ei ole tullut kertaakaan mieleen. Jos niin siis ajattelee, se on erittäin onnekasta. Jos kuulee sanankin dharmaopetusta, jos ajattelee ja ymmärtää edes yhden ainoan asian opetuksesta, on erittäin hyväonninen. Shantideva on sanonut, että jos hyvin syvässä ja paksussa pimeydessä, jossa ei ole aurinkoa, kuuta eikä edes yhden tähden valoa, ja kaikki on paksussa pilvessä, jos siinä synkkydessä yks kaks on kipinä, pieni valonpilkahdus, se on tarpeeksi näyttämään tien, jota on kuljettava.

Omalla kohdallamme voi hyvinkin olla, että lukemattomien kalpojen ajan olemme olleet samsaran vankeja ja sen pimeydessä näkemättä valoa tai polkua, emmekä ole koskaan kuulleetkaan vapautumisesta ja kaikenkattavasta tietoisuudesta, buddhuuden tilasta. Emmekä ole koskaan tavanneet buddhaa, pratyekabuddhaa eikä bodhisattvaa tuon ajan kuluessa. Yhtäkkiä tuossa pimeydessä buddhan siunauksen tuloksena syntyy kipinä, joka on ajatus siitä, että haluaa harjoittaa dharmaa ja oppia mitä dharmaa on.

Yhteenvedon viisi etua, joiden täytyy tulla itseltä, ovat seuraavat.

1. Ensinnäkin tarvitaan ihmiskeho.
2. Toiseksi täytyy olla maassa, jossa dharmaa on läsnä.
3. Kolmanneksi keho ja mielen tulee olla kunnossa, ilman suuria vikoja niin, että pystyy ymmärtämään dharmaa.

4. Neljänneksi ei saa toimia dharmaa vastaan.
5. Viidenneksi tulee uskoa Kolmeen Jalokiveen.

Muilta saadut viisi siunausta / etua

(1.) Vaikka tämän maailmankaikkeuden monet ulottuvuudet hajoavat ja muodostuvat yhä uudelleen säännönmukaisesti, ja se tekee sen Buddhan ilmestymisestä vaikeaa, Buddha Shakyamuni on tullut tänne meidän aikanamme.

(2.) Vaikka pratyekabuddhat ja muut, jotka eivät saarnaa dharmaa, ilmestyvät, nyt tämä erinomainen täysin valaistunut Buddha on saarnannut syvällistä, laajaa ja pyhää dharmaa.

(3.) Buddhan oppi ei ole vähentynyt, vaan se kestää.

(4.) Sillä on monia seuraajia.

(5.) Hyväntekevät ihmiset antavat ruokaa, vaatteita ja muita tarpeita, jotta he, jotka ovat havainneet vanhuuden, sairauden ja vastaavien ikävyyksien aiheuttamat hankaluudet, voivat ylläpitää uskonnollisiin harjoituksiin sopivia suotuisia olosuhteita ja lähteä samsarasta. Näin ne, jotka harjoittavat dharmaa, eivät ole köyhiä.

Jotta voisimme harjoittaa dharmaa, Buddhan on täytynyt tulla maailmaan, jossa elämme. Nykyisellään elämme sellaisessa maailmassa, johon Buddha Sakyamuni tuli, missä hän antoi opetuksensa. Se merkitsee, että olemme henkisesti kypsiä kohtaamaan tuon opetuksen ja valmiita harjoittamaan sitä.

Ei kuitenkaan pidä ajatella, että Buddha on aina läsnä maailmassa. Jos miettii vaikkapa kosmista järjestelmää tai universumia sen muodostumisen alkuvaiheessa, on mitä todennäköisintä, ettei Buddha tule sinne silloin. Siellä ei ole olentoja, jotka olisivat valmiita harjoitukseen. Buddha saapuu, kun on olentoja, joita opettaa. Kun Buddha on tullut, sen jälkeen noin tuhannen tai muutaman tuhannen vuoden jälkeen opetukset vähenevät, niiden saatavuus vaikeutuu ja lopulta ne katoavat kokonaan. Itse olemme äärimmäisen onnellisessa asemassa, koska elämme sellaisessa maailmassa ja ajassa, jossa Buddhan opetus on läsnä, ja meillä on mahdollisuus kuulla se ja harjoittaa sitä.

Jakso, jonka aikana nyt elämme, on osa erittäin pitkää ajanjaksoa, jota kutsutaan hyväksi kalpaksi. Tämän hyvän kalpan aikana tuhat Buddhaa ilmestyy, ja jotkut heistä ovat jo olleet maailmassa. Buddha, jonka opetukset meillä tällä hetkellä on, on Buddha Sakyamuni, joka syntyi Intiassa ja joka ilmensi valaistumisen Intiassa. Tämä Buddha antoi eri tason opetuksia olentojen eri kehitystasojen mukaan. Meillä on tämä opetus nyt ja voimme harjoittaa sitä, meidän tulisi oivaltaa, miten onnekasta se on, kun meillä on tämä ensimmäinen, muilta tuleva etu.

Toinen etuisuus on, että Buddha ei ainoastaan tullut maailmaamme, vaan myös opetti. Toisinaan voi olla, että buddhat, bodhisattvat ja sravakat tulevat johonkin maailmaan, mutta eivät opeta. He voivat syntyä maailmaamme ja oivaltaa suoraan kaikkien ilmiöiden luonnon, mutta eivät opeta sitä muille. Tai he antavat opetusta hyvin vähän, ei siis pitkiä eikä yksityiskohtaisia opetuksia. Vaikka buddha olisikin maailmaamme tullut, emme silloin saisi siitä täyttä hyötyä, koska ellei saa opetusta, ei voi tehdä harjoitusta. Tai jos buddha on antanut vain hieman opetusta, on vaara, että opetukset rappeutuvat ja häviävät hyvin nopeasti, eikä ole mahdollisuutta oppia eikä harjoittaa niitä.

Kun meidän buddhamme, Sakyamuni Buddha ilmensi valaistumisen näyttääkseen dharman harvinaisuuden ja arvon, hän oli ensin melko pitkään opettamatta. Hänen mielestään opetus oli niin syvä ja vaikea ymmärtää, että muut ihmiset eivät ehkä voisi ymmärtää eivätkä harjoittaa sitä. Hän oivalsi, että se todistaa kaikkien ilmiöiden ei-luodusta rauhan tilasta, ja pohti, pystyisikö kukaan sitä ymmärtämään.

Ensin hän ajatteli, ettei opeta vaan pysyy meditaatiossa. Hän oli hiljaa seitsemän viikon ajan. Tapahtui kuitenkin niin, että jumalat ja muut ei-inhimilliset olennot huomasivat sen ja he tulivat pyytämään Buddhalta opetuksia. Lopulta Buddha myöntyi opettamaan ja näin meillä nyt on tämä toinen etu, Buddhan opetus.

Elämme ajassa, jossa meillä on kaikki Buddhan opetukset. Buddha antoi monia eri opetuksia erilaisille ihmisille. Hän käänsi dharman pyörää eli antoi hinayana, mahayana ja vajrayana opetukset, jotta meillä kaikilla olisi mahdollisuus opiskella dharman sitä puolta, joka meille parhaiten sopii. Hän löysi henkisesti tarpeeksi kehittyneitä oppilaita.

Sitten kolmas etu. Olemme nähneet, että Buddhan täytyy olla tullut maailmaamme, ja hänen on täytynyt antaa opetusta. Sen lisäksi opetusten täytyy olla olemassa, opetus ei saa rappeutua eikä hävitä. Vähitellen Tiibetissä kävi niin kuin Intiassa oli aiemmin käynyt, opetus hävisi ja lopulta ihmisiltä vietiin harjoitusmahdollisuudet. Nyt Tiibet on paikka jossa dharmaa ei ole, siellä ei ole mahdollisuutta harjoitukseen. Meillä taas opetukset on ja meillä on mahdollisuus harjoittaa niitä.

Dharman leviäminen johonkin paikkaan riippuu kahdesta tekijästä. Se on tulos buddhien toiminnasta, heidän ja bodhisattvojen myötätunnosta. Ehtona on myös harjoituksen pariin tulevien ihmisten hyvä karma. Kun nämä kaksi tekijää ovat olemassa, dharmaa leviää ja kehittyy siinä maassa ja paikassa. Lännessä esimerkiksi on nyt perustettu monia dharmakeskuksia ja Buddhan opetus leviää. Meillä on siis kaikki myönteiset olosuhteet.

Tästä syystä olemme erittäin onnekkaita ja meidän tulisi oivaltaa se, käyttää tätä hyvää onnea harjoittaaksemme dharmaa kunnolla. Tulemme nyt neljanteen etuun, joka on se, että dharmaa harjoitetaan. Ensinnäkin näimme, että buddhan täytyy olla tullut maailmaan, hänen on täytynyt

opettaa, ja opetusten on edelleen oltava olemassa. Neljäs ehto on, että noita opetuksia on harjoitettava. Sillä vaikka olisi maailman parhaat opetukset, mutta niitä ei harjoiteta, tulosta ei tule. Neljänneksi siis minun ja muiden on harjoitettava opetuksia.

Meillä on onnea, sillä olemme astuneet dharman polulle ja ruvenneet harjoittamaan sitä. Länsimaat ovat hyvin rikkaita, täällä voi helposti kerätä omaisuuden itselleen, ja on suuri kiusaus mennä mukaan tähän kilpailuun, ja koettaa hankkia itselleen lisää omaisuutta. Voi helposti eksyä tavoittelemaan aineellisia päämääriä. Olemme onnellisessa asemassa, kun emme ole täysin harhaantuneet siihen, ja olemme onnistuneet astumaan dharman polulle ja aloittamaan henkisen harjoituksen.

Joku voi huomauttaa, ettei harjoituksemme ole kovin hyödyllistä, eikä johda suuriin tuloksiin. Sellaista ei pidä kuunnella, vaan on ajateltava itse ja oivallettava oma hyvä onnensa siinä, että on voinut ryhtyä tekemään harjoitusta siksi, että näkee sen tuottaman hyödyn.

Viides etu on, että muiden pitäisi ystävällisyydessään auttaa meitä. Ilman opettajien ystävällisyyttä on vaikea harjoittaa dharmaa. Tarvitsemme jonkun, joka voi rohkaista meitä harjoituksessa, auttaa astumaan polulle sekä seurata kehitystämme. On monia opettajia, jotka antavat opetusta ja voivat meitä auttaa. Se on viides etu. Nämä ovat viisi etua, jotka tulevat toisten kautta.

Jos käytämme tämän ihmiselämän nyt kunnolliseen harjoitukseen, elämästä toiseen asiat menevät parempaan suuntaan, ja pystymme vähentämään kärsimystä yhä enemmän, ei vain omaamme, vaan kaikkien muidenkin. Mutta ellemme käytä sitä emmekä harjoita dharmaa, ei ole mahdollista ennustaa miten käy.

Kysymys: Mitä tarkoittaa, että arvokkaan ihmiselämän saavuttaminen on oman hyvän karmamme tulos ja toisaalta Buddhien siunauksen tulos?

Vastaus: Rinpoche sanoo, että oman hyvän karmamme ansiosta meillä voi olla inhimillinen olemassaolo. Se ei automaattisesti tarkoita, että meillä on voima kääntyä kohti dharmaa, että se saisi mieleemme kääntymään. Dharmalle avautuminen on Buddhalta tuleva apu, Buddhan siunaus.

On harvinaista syntyä ihmiseksi, ihmiskeho on vaikea saavuttaa

Kaikilla tuntevilla olennoilla on luonnollinen taipumus toimia haitallisesti; harvat toimivat hyödyllisesti. Jopa niiden harvojen joukossa, jotka toimivat hyödyllisesti, varsinainen moraalinen käytös, jota ihmiskehon saamiseksi tarvitaan, on harvinaista. Siksi kolmen alemman maailman olentoja on yhtä paljon kuin hiekanjyviä, kun taas jumalten maailmoihin ja ihmisten maailmaan syntyminen on tavattoman harvinaista. Dharmaa harjoittavia ihmisiä pystyy tuskin laskemaan, heitä on niin harvassa. He ovat yhtä harvinaisia kuin päivällä näkyvät tähdet.

Se on helppo menettää

Tätä kehoa uhkaavat monet, mahdollisesti hengenvaaralliset olosuhteet, kuten maanjäristykset, tulipalot, tulvat, myrkyt, aseet, ilmakehän ja ulkoavaruuden energiat, jne., emmekä koskaan voi tietää milloin ne tapahtuvat!

Monikaan olosuhde ei ole kehomme selviytymisen puolella. Ainoa ero elämän ja kuoleman välillä on yksi hengenveto – kehomme tuhoutuu helpommin kuin vesikupla. Tällaista arvokasta ihmiskehoa ei ole helppo löytää. Älä anna sen mennä hukkaan! Jos olisit eläimen kehossa, keinot saavuttaa valaistuminen olisivat ulottumattomissasi. Voisit kuitenkin helposti tehdä niitä tekoja, jotka johtavat syntymään alemmassa maailmoissa-

Sillä on suuri tavoite

Tämän ihmiskehon ansiosta meillä on kyky saavuttaa täydellinen buddhuus: se on sen suuri tavoite. Tähän mennessä emme ole arvostaneet sitä kovin korkealle, vaan käyttäneet sitä turhuuteen. Maallisina ihmisinä, kun olemme huolissamme hyvinvoinnistamme, voimme selviytyä esim. liike-elämässä kohtaamistamme vaikeuksista, mutta kun kohtaamme vaikeuksia pyrkiessämme kohti elämän perimmäistä tavoitetta – vapautumista – meiltä puuttuu kaikki energiaa.

Meditoi siis toistuvasti ja päätä: "Minun täytyy saavuttaa elämän tavoite!" Yleisesti ottaen sellainen, joka on taipuvainen tekemään tietyn tyyppisiä tekoja, kutsutaan "karman kantajaksi". "Karman kantaja", joka on harjoittanut dharmaa entisessä elämässä, on nyt taipuvainen asettamaan luottamuksensa dharmaan ja guruun. Tämä on merkki siitä, että hänen menneiden hyvien tekojensa seuraukset tuottavat tulosta hänelle itselleen. Huonot teot taas kantavat tekijänsä alempiin maailmoihin.

Kshitigarbha-sutran mukaan niiden on vaikea syntyä ihmiseksi,

- (1.) jotka eivät ole vaalineet hyvien tekojen perustaa: ei-halua, ei-vastenmielisyyttä ja mielen selkeyttä.
- (2.) jotka eivät ole keränneet hyvistä teoista koostuvia ansioita.
- (3.) jotka viihtyvät huonotapaisten ystävien seurassa.
- (4.) joiden ristiriitaiset tunteet eivät laannu.
- (5.) jotka eivät pelkää kärsimystä tulevissa elämissä.
- (6.) jotka ovat hyvin häiriintyneitä ristiriitaisista tunteista.
- (7.) jotka ovat laiskoja ja huolimattomia liittyen dharman harjoittamiseen.
- (8.) jotka omaksuvat Buddhan opetukset, mutta eivät seuraa heitä.
- (9.) jotka pitävät kiinni vääristä näkemyksistä tai
- (10.) jotka perin pohjin uskovat niihin.

Varo näitä!

Lisäksi varo sanomasta: "Koska ymmärrän tämän ihmiskehon tärkeyden, olen oppinut ja hyvä!" Sillä tavoin halveksitaan muita. Jos huomaat sellaisia ajatuksia, pysähdy. Kaikilla elävillä olennoilla on buddha-potentiaali, ja olisi väärin halveksia edes hyönteistä.

Sanotaan, että kun on taipumus tuomita muita kehittyä täysin, menetät tässä elämässä sen, mitä rakastat. Seuraavassa elämässä synnyt henkien joukkoon tai orjaksi. Koska meiltä tavallisilta olennoilta puuttuu selvänäkökyky, emme tiedä onko joku arhat tai bodhisattva. Valaistuneet olennot voivat opettaa dharmaa erikoismenetelmillä ja ilmestyä eri hahmoissa tuntevien olentojen auttamiseksi. Jos olet itse tietämätön, älä tuomitse muita!

Ihmistyyppi, jonka usko horjuu, jonka näkemys on rajallinen, jota muut johtavat helposti harhaan, ja joka pelkää syvällisiä opetuksia tyhjyydestä, hän kehittyä vähitellen. Hän koulutetaan asteittaisella polulla, missä opetetaan taitavia menetelmiä, mm. visualisaatioita ja mantroja gurun johdolla. Hän aloittaa keräämällä kaksi kertymää; ansion ja viisauden kertymät.

Kun taas sellainen henkilö, joka pystyy äkilliseen valaistumiseen – jonka näkemys on laaja, myötätunto suuri, joka on täynnä taipumatonta uskoa ja omistautumista, jolta puuttuu tyystin itsekäs halu ja takertuva kiintymys, ja joka ajattelee vain dharmaa nauttien syvällisistä opetuksista – sellainen henkilö tarvitsee vain osoittavat ohjeet ymmärtääkseen välittömästi todellisuuden perimmäisen luonteen. Niin on sanottu!

Tämän ansion kautta toivon saavuttavani tietoisuuden kaikesta, voittavani pahuuden ja vapauttavani olennot olemassaolon merestä, missä myllertää syntymän, sairauden, vanhenemisen ja kuoleman aallokko.

Lähteet:

The Torch of Certainty, kirjoittanut Jamgon Kongtrul Lodro Taye

Khenchen Thrangu Rinpoche: Neljä tapaa muuttaa mieli. Opetus on annettu Kagyu Samye Lingissä Skotlannissa vuonna 1980. Tiibetistä englanniksi kääntänyt Katia Holmes.

Viisi buddhaperhettä

1. Perhe (tai ryhmä), jonka yhteydet dharmaan on katkaistu

Ensinnäkin mitä tarkoittaa, että kuuluu ryhmään, jonka yhteydet dharmaan on katkaistu? Se viittaa niihin, joilla on kuusi ominaisuutta:

- Vaikka he näkisivät samsaran kärsimyksen ja sen kaikki viat, se ei liikuta heitä.
- Vaikka he kuulisivat kaikista Buddhan suurista ominaisuuksista, heillä ei olisi uskoa Buddhaan.
- Heillä ei ole vaatimattomuutta.
- Heillä ei ole ajatuksia siitä, mitä muut saattavat ajatella.
- Heillä ei ole lainkaan myötätuntoa.
- He eivät koe lainkaan katumusta tehdessään toistuvasti pahoja tekoja.

Niillä, joilla on nämä kuusi ominaisuutta, ei ole mahdollisuutta pyrkiä kohti valaistumista. He vaeltavat samsarassa pitkään, mutta se ei tarkoita, että he eivät koskaan saavuttaisi valaistumista. Jos he yrittävät, lopulta hekin saavuttavat valaistumisen.

2. Määrittelemätön perhe

Määrittelemättömään perheeseen kuuluvat ovat dharman suhteen riippuvaisia myötävaikuttavista tekijöistä. Riippuen siitä, seuraavatko he shravaka- pratyeka- vai bodhisattva-opetuksia, he kuuluvat johonkin noista perheistä.

3. Kuulijoiden perhe (shravakat)

Kuulijoiden perhe koostuu niistä, jotka pelkäävät samsaraa ja kaipaavat nirvanan rauhaa. Heillä on vain vähän myötätuntoa. On sanottu: se, joka pelkää nähdessään samsaran kärsimyksen ja kaipaa saavuttaa nirvanan, mutta ei juurikaan tunne mielenkiintoa olla hyödyksi tunteville olennoille – nuo kolme ovat kuulijoiden perheen merkkejä.

4. Yksinäisen oivaltajan perhe (pratyekabuddhat)

Yksinäisen oivaltajan perheeseen kuuluu niitä, joilla on edellä mainitut kolme ominaisuutta ja jotka ovat lisäksi ylimielisiä, pitävät opettajiensa henkilöllisyyden salassa ja viipyvät mieluummin yksinäisissä paikoissa. On sanottu: Pelko samsaraa kohtaan, nirvanan kaipuu, vähän myötätuntoa, ylimielisyys, salailu opettajien suhteen ja yksinäisyydestä nauttiminen. Viisaan tulisi ymmärtää, että nämä ovat yksinäisten oivaltajien perheen merkkejä.

Nämä kaksi perhettä, shravakat ja pratyekabuddhat, saavuttavat kyllä harjoitustensa tulokset, mutta nämä tulokset eivät ole lopullinen nirvana. Mitä heille tapahtuu, kun he saavuttavat nirvanan? He pysyvät meditatiivisissa keskittymisen tiloissa, mutta nuo tilat perustuvat tietämättömyyteen. Koska heidän keskittymisensä ei häiriinny, he uskovat saavuttaneensa nirvanan, ja pysyvät siinä tilassa pitkän aikaa.

Jos heidän tilansa ei ole lopullinen nirvana, miksi Buddha opetti nämä polut? Otetaan esimerkki. Ajatellaan, että kauppiaat matkustavat valtamerellä jalokiviä etsimässä. Useiden kuukausien jälkeen merellä jossain autiossa paikassa he väsyvät, uupuvat ja ajattelevat: "Nyt ei ole mitään keinoa saada jalokiviä." Kun he ovat lannistuneita ja valmistautuvat kääntymään takaisin, kapteeni paljastaa ihmevoimillaan valtavan saaren, ja antaa kaikkien seuraajiensa levätä siellä. Muutaman päivän kuluttua, kun he ovat täysin levänneet ja rentoutuneet, kapteeni sanoo: "Emme ole saavuttaneet tavoitettamme. Nyt meidän pitäisi mennä pidemmälle hakemaan jalokivemme."

Samoin ne tuntevat olennot, joilla ei ole rohkeutta, jotka pelkäävät kuullessaan buddhan viisaudesta uskovat, että buddhuuden saavuttaminen on liian vaikeaa. He ajattelevat: "Minulla ei ole kykyä tehdä tätä." Sitten he kääntyvät takaisin. Vastatakseen näihin ongelmiin buddha

esitteli nämä kaksi polkua ja salli heidän levätä shravakan ja pratyekabuddhan meditatiivisissa rauhan tiloissa.

Kun kuulijat (shravakat) ja yksinäiset oivaltajat (pratyekabuddhat) ovat hyvin levänneet noissa tiloissa, buddha rohkaisee heitä saavuttamaan buddhuuden. Miten buddha rohkaisee heitä? Valo säteilee buddhasta ja koskettaa kuulijoiden ja yksinäisten oivaltajien mentaalikehoa. Heti kun valo saavuttaa heidät, he nousevat huolettomasta meditaatiostaan. Sitten buddha ilmestyy fyysisesti heidän eteensä ja sanoo:

”Et ole saanut tekojasi päätökseen; et ole tehnyt kaikkea, mitä sinun pitäisi tehdä. Kokemuksesi nirvanasta ei ole lopullinen nirvana. Työskentele valaistumisen eteen, jotta saavutat buddhan oivalluksen.”

*Lähde Je Gampopa: The Jewel Ornament of Liberation, translated by Khenpo Konchog Gyaltzen Rinpoche
Koonnut Ani Sherab*